

Modlitba	3
První izraelští králové	4
Podobenství.....	5
Krásný vzhled je na ten Boží svět.....	6
Jarní	7
Ta naše květena - česká? 3.....	8
Pohádka pro kluky	10
Poslouchají tě ruce?.....	11
Toulky s Kuldou.....	12
Kdo je to?	14
Označování písmen.....	14
Soutěž o tři knihy	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 840 306 090
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: J. Oleš, V. Švejdová a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Bože,
vždycky po Vánocích,
když uklidíme stromeček
a život se vrací do starých kolejí,
začínám se strašně moc těšit na jaro.
Teď už mám pocit,
že to ani nevydržím.
Vím, že všechno má svůj správný čas,
proto mi, prosím, dej sílu to vydržet.
A za ten pocit těšení ti děkuji.
Je to moc fajn, když se člověk
stále má na co těšit.
Amen.

19. Závěr

V tomto čísle se se seriálem o prvních izraelských králich rozloučíme. Král Šalomoun vládl celkem čtyřicet let. Nashromáždil obrovské bohatství a vybudoval nádherné a rozsáhlé stavby – kromě chrámu nechal postavit i královský palác, opevnění města Jeruzaléma, vodovod a další. Měl silnou a dobře vyzbrojenou armádu. Mělo to však i druhou stranu – aby toto vše mohl uskutečnit, uvalil na své poddané velmi vysoké daně a ukládal jim i nucené práce na stavbách.

Svou moc posiloval také tím, že uzavíral četné sňatky s dcerami sousedních králů. Jeho ženy však uctívaly pohanské bohy a Šalomoun ke konci svého života přestal být zcela věrný Hospodinu. Vystavěl pohanským bohům svých žen svatyně a sám se jim také klaněl.

Hospodin se na něj za to zlobil. Rozhodl se, že Šalomounovo království bude rozděleno mezi jeho protivníky. Kvůli Šalomounově otci Davidovi se to však stalo až po jeho smrti, za vlády Šalomounova syna Rechabeáma. Země byla rozdělena na severní izraelské království s hlavním městem Šekem a na jižní říši judskou s hlavním městem Jeruzalém. Obě království mezi sebou vedla války, což je oslabovalo i vůči okolním nepřítelům. Králové se zde rychle střídali a většinou jim pohanští bohové byli bližší než jejich Bůh, Hospodin. Nakonec celá zem upadla do babylonského zajetí.

Jana Krajčířiková

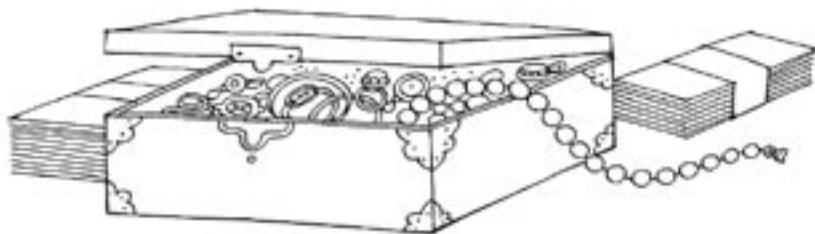
O boháči a stodolách

Toto podobenství najdeme v Lukášově evangeliu 12,13-21. Je uvedeno tím, že jeden člověk ze zástupu, který Ježíše ustavičně obklopoval, se na něj obrátil se žádostí: „Mistře, domluv mému bratru, ať se se mnou rozdělí o dědictví!“ Na to mu Ježíš odpověděl: „Já nejsem žádný soudce nebo rozhodčí. Mějte se ale na pozoru před každou chamtivostí! I kdybyste měli všeho nadbytek, nic to nemusí znamenat, nemáte tím život zajištěný!“

Možná znáte úsloví: „To si s sebou do hrobu stejně nevezmu!“ Říkají to lidé, kteří si uvědomují, že hromadění majetku jim život nijak neprodlouží. Ve stejném smyslu hovoří i podobenství o boháči a stodolách. Bohatý člověk očekával obrovskou úrodu. Aby ji měl kam uložit, postavil si mnohem větší stodoly a těšil se, že teď bude mít na mnoho let vystaráno, bude žít v blahobytu a bez starostí. To se ovšem mýlil – ještě téhož dne zemřel a veškeré bohatství mu bylo k ničemu.

Na toto podobenství v Lukášovi hned navazuje pasáž, ve které nás Ježíš nabádá, abychom si nestarali v první řadě o to, co budeme jíst, do čeho se budeme oblékat – tedy o hmotné potřeby – vždyť Bůh, který se stará o vše živé, se jistě postará i o nás. Naší hlavní snahou by mělo být „hromadění bohatství v nebi“ – tedy: měli bychom se snažit žít tak, aby z nás Pán Bůh měl radost – to je mnohem smysluplnější než honba za majetkem.

Jana Krajčířiková

Milí mladí čtenáři,

nebude na škodu připomenout právě na prahu nového roku, že jsou mezi námi i lidé, kteří se zbytečně ochuzují v budoucím životě o působivé zážitky putování po Božím světě – na naší planetě. Celý život stráví jen v okolí místa, kde se narodili, tam vystudují, ožení se či vdají a zůstanou s rodinou na stejném místě až do své smrti.

I když v naší České republice jsou nesporně zajímavá místa k vidění a leckde pozoruhodné přírodní scenérie, je jistou škodou pro každého člověka, pokud nejeví už od mládí větší zájem o celý svět okolo nás.

Buďte proto právě vy, jako mladí lidé, bez předsudků a zábran z minulosti, ochotni načerpat do sebe co nejvíc zkušeností a dojmů právě poznáváním tajů přírody a charakteru dobrých lidí ve světě. Nejlépe aspoň občasným cestováním, kam to jen jde.

To vás zároveň také utvrdí v hlubším poznání smyslu života a existence Boha a Ježíše Krista, pokud někdy jako věřící snad na chvíli zapochybujete.

Cožpak by ta obdivuhodná krása přírody ve světě – jako barevný východ slunce nad obzorem, rozevláté vlny moře, pestrá fauna různých exotických zvířat či hučící vodopády – vznikla jen tak samovolně, sama od sebe proměnou hmoty, aniž by to bylo z popudu Božího Stvořitele?

Ale k tomuto přesvědčení, jak tajuplný a krásný je právě „vzhled na ten Boží svět“, musí každý člověk obvykle dojít sám od nezkušeného a často pochybujícího mládí až po vyzrálý věk jednou i vašeho stáří.

Dr. Karel Lachout

Něžný kvítek
jaru odemyká stráně
vůně jemná
kolem tůně syté zeleně
láska a jaro
přiznání mají k sobě
jak petrklíč
k trávě zelené.
Kytičku jara
vetknu do tvých vlasů
lehounký dotyk
zima už je pryč
přiznávám
kouzlo jaru
a miluji rána plná ptačích hlasů
jarní vánek
když teple zavane.

3. Prvosenka

S příchodem jara si spojujeme více rostlin, ale snad právě prvosenka (*Primula*), zvaná lidově petrklíč, je pro nás toho nejlepším symbolem. Její svěží lístečky a pěkná kvítka spolehlivě rozjasní dny, kdy se zima jen neochotně vzdává své vlády. Na severní polokouli se vyskytuje kolem pěti set druhů této rostlinky, zřídka je k nalezení i v Jižní Americe. Nejvíce si asi vybavujete prvosenky se žlutými květy, nicméně nejsou výjimkou ani květy bílé či sytě růžové – o tom si povíme dále.

Prvosenka vyšší (*Primula elatior*) je trvalka, až 30 cm vysoká. Listy v přizemní růžici jsou měkké, svrasklé, podvinuté, čepel vejčitá. Květní stvol roste zpříma a tvoří převislý okolík. Kalich kolem květu je válcovitý, hranatý, ke květu téměř přitisklý. Květy nevoní, jsou syrově žluté, při základu s oranžovou skvrnou a objevují se v březnu až v květnu. Výskyt na polostinných až slunných stanovištích: v dubohabřinách a bučinách, na loukách a mezi vysokostébelnými travinami. Vybírá si půdy vlhké, mírně kyselé až neutrální. U nás místy hojná od nížin do horských oblastí (nejvíce asi do 1350 m n. m.), někde však vzácná nebo zcela chybí. Jinak roste v západní, střední a jižní Evropě, na severu po Dánsko a jižní Švédsko, dále na Urale, ve střední a jihozápadní Asii. Obsahuje například saponiny, silice, vitamín C, kyselinu křemičitou a cukry. Sbírá se květ s kalichem (tedy celý okolík) nebo oddenek s kořenem, zřídka i list, a pak se suší. Látky v prvosence obsažené uvolňují hleny, zlepšují vykašlávání, působí mírně močopudně, tlumí záněty, též přispívají k rozpadu močových kaménků a celkově uklidňují.

Prvosenka jarní (*Primula veris*) je až 25 cm vysoká bylina, trvalka, dosti podobná prvosence vyšší; na rozdíl od ní má však květy miskovité a kalich nepřiléhá zcela ke květu. Kvete také mírně později, až od dubna. Pro svůj růst si vybírá listnaté lesy jako doubravy a bučiny, křoviny a slunné stráně; daří se jí na půdách svěžích až mírně suchých, vápnitých, kyprých. Na našem území dosti hojně od nížin po podhorské oblasti (max. asi 800 m n. m.). Celkově roste v téměř celé Evropě vyjma Středozeří a nejsevernějších oblastí, na východě po Kavkaz. Její léčebné využití je stejné jako u prvosenky vyšší, i když má poněkud výraznější účinky.

Prvosenka bezlodyžná (*Primula vulgaris*, na obrázku) je vytrvalá, 5 až 10 cm vysoká bylina. Listy uspořádané v přízemní růžici jsou měkké, svrasklé, podvinuté, podlouhle obvejčité. Květy, jednotlivé na nižších stopkách, vyrůstají z listové růžice a chlubí se bílou, žlutou nebo červenou barvou. Kvete od března do dubna. Původně pochází ze západní, střední a jihovýchodní Evropy, roste také v Malé Asii, v Sýrii nebo v Alžírsku. V České republice bývá často pěstována a občas zplaňuje. Pokud byste ji chtěli pěstovat doma, prvosenka bezlodyžná se daří na polostinném až slunném stanovišti, půda by měla být těžší, výživná a vlhčí. Množí se dělením, řízků nebo semen, která se vysévají v březnu pod sklo. A ještě zajímavost: pokud je podzim dlouhý a teplý, nebo uprostřed zimy nastane déletrvající obleva, tato primulka se hned snaží vystrkovat kvítka...

Petra Štěpánová

Byla jednou jedna stavba, pořádně velká, protože se stavěl nový železniční tunel. Takže se to tu jen hemžilo různými bagry, nákladáky, jeřáby, míchačkami a dalšími stroji. Mezi nimi se proplétali dělníci v oranžových vestách a bílých přilbách, v porovnání se stroji vypadali jako malí mraveňci. Práce jim šla pěkně od ruky, navíc jim docela přálo i počasí, tunel byl hlubší a hlubší, všichni se už těšili, že bude brzy hotový...

Tak to šlo den po dni, jednoho rána však přišel vedoucí stavby a smutně povídá: „Je mi líto, musíme to tu všechno ukončit. Ten boháč, co má dům kousek odsud, zaplatil spoustu peněz, aby byla železnice odkloněna a nerušila ho. Bohužel se tak zničí nádherný les, zatímco tady by tunel žádné velké škody nenadělal.“

„Tak to tedy ne!“ prohlásil jeřáb a ostatní stroje s ním souhlasily. Dřely se tu takovou dobu zbytečně? „My chceme tunel dostavět!“

Když druhý den dělníci nepřišli, vzal si jeřáb stroje na povel: „Já jsem nejvyšší, takže mám nejlepší přehled a budu vás řídit. Ty, velký bagře, jed tamhle k té hromadě hlíny, tu je třeba odvézt – budou se u tebe řadit nákladáky, které naložíš. Malý bagr může zatím urovnávat cestu, aby nákladáky mohly projet. Já vyložím všechny železné tyče na zpevnění tunelu a budu potřebovat pomoc malého jeřábu, aby je uvnitř vztyčoval. Míchačko, připrav, prosím, dost betonu, aby tyče pořádně držely...“

Za chvíli se už všude opět pilně pracovalo. Stroje byly rády, že nezahálají a že jim někdo říká, co mají dělat. Za chvíli zjistily, že si docela dobře poradí i bez dělníků. Když se blížil večer, uložily se spokojeně ke spánku – měly radost, že samy stihly udělat dvakrát víc práce než jiné dny. Zatímco ostatní stroje spaly, dva bagry vyjely na vyvýšená místa, odkud měly přehled po celém staveništi, a hlídaly, zda se někdo nesnaží stavbu jim překazit.

Stavba pokračovala. Vždy jeden či dva stroje držely hlídku. Když se blížil někdo z lidí, ustaly stroje v práci a tvářily se, jako že se nic neděje. Jakmile lidé odešli dost daleko, zase se pustily do práce. Lidem sice bylo divné, že stavba pokračuje, většina z nich však z toho měla radost, protože s tím mocným boháčem nesouhlasili. Proto se nikdo doopravdy nesnažil strojům ve stavbě zabránit. Boháč si sice stěžoval každý den, vždy mu však řekli, že se musí mýlit, vždyť na stavbě nepracují žádní dělníci!

A jednoho dne už bylo jasné, že je tunel prakticky hotov. Lidé, kteří se

přišli na stavbu podívat, napsali dlouhou zprávu, ze které vyplývaly všechny důvody, proč je potřeba vést železnici po původně naplánované trase. Nakonec bylo rozhodnuto, že trať tudy opravdu povede.

A ten boháč? Samozřejmě zuřil a nakonec se přece jen odstěhoval. Všichni ostatní však měli radost, že se jim podařilo prosadit dobrou věc. Nejvíce ze všech se samozřejmě radovaly stroje. I když – možná ještě víc se radoval ten les, který stavbou tunelu zachránily.

Jana Krajčířiková

POSLOUCHAJÍ TĚ RUCE?

Postav se ke stolu a pravým ukazováčkem klepej do jednoho místa jeho hrany. Přitom levým ukazováčkem pohybuj také na hraně zprava doleva a zpět. – Až to dokážeš, opisuj pravou dlaní kruhy na žaludku a zároveň levou dlaní kruhy na hlavě. – Není to tak snadné, jak se zdá.

Z. S.

Kuldu ukradli - dokončení

Lucince padala hlava už v autě a beze všeho řekla, že je ospalá. Pražská Mirka sice tvrdila, že po tolika zajímavých zážitcích neusne, druhý den ráno však poctivě přiznala, že si je přenesla do snů. Hoši neříkali nic, ale podle toho, jak odbývali večerní mytí, se dalo soudit, že únava se podepsala i na nich. Ti čtyři přitom nezapomněli popřát dobrou noc Kuldovi, zamával mu i otec Jurášek a kulový blesk odpověděl přátelským zakroužením nad věží Černé tvrze. Zeslabil pronikavost svého záření, jako když se ve staré lampě stáhne knot, a zmenšil se do podoby milého nočního světýlka, o kterém byste museli vědět, abyste ho objevili.

Stín, který se pozdě v noci prosmýkl mezi zahradami k rybníku Nohavici, o něm věděl. Měsíc si zrovna hrál se zemí na schovávanou za obláček, a tak se ten stín nemusel obávat, že ho někdo zahlédne.

„Kuldo, Kuldíku, pročpak přespáváš na věži, vždyť můžeš spadnout a ublížit si. Pojď se mnou, u mě se vyspíš líp.“

Stín to volal tak tichým hlasem, že jím nepronikla faleš ani zlý úmysl. Dobráček Kulda, v té chvíli ne o moc větší než brouček svatojánek, spíš proto, aby udělal volajícímu radost, letěl za ním. U nízké chalupy na samém okraji Kvítkova se přibouchla dvířka sklepa vyhloubeného v mezi a vyklenutého z pískovcových kvádrů. A stín se vítězoslavně zasmál.

„Tak, a máš to, ty Kuldo jeden. Já ti dám, že nade mnou budeš poletovat a posmívat se mi. Vyhladovím tě, protože v mém sklípku se nenají ani myš...“

Mýlil se, protože na podlaze v rohu té klenuté stavby zůstal jeden zakultálený brambor z loňské sklizně. Kdyby o něm ten falešně přátelský stín věděl... Ale stejně nemohl tušit, co se stane.

Letní ranní slunce vyžene z postele každého, přece nenechá vyspávat čtveřici dětí, těšících se na nová dobrodružství s kamarádem kulovým bleskem. Otec Jurášek už odjel v terénním autě na obhlídku přítoků do rybníků, protože se mu zdálo, že v Nohavici vody nepříbylo, a po včerejším uvolnění záplavy pod Lužcem by přibýt mělo. Nemohl vědět, že by ho bylo zapotřebí tady. Děti rychle posnídaly a vyběhly ven.

Nad Černou tvrzí přeškrtila oblohu svou čárou rovnou jako podle pravitka straka. Kuldu však nebylo vidět, i když to pořád ještě mohlo být tím, že věž čněla právě do zlatě rozzářeného slunečního kotouče a on sám byl

jen takové malé sluníčko. Jenže Kulda se neukázal ani potom, co na něho zavolali.

„Kuldo, Kuldíčku, vstávej, ty lenochu!“

„Ten nespí,“ tvrdil s jistotou Ríša; co jiného ho taky mohlo napadnout. „Určitě zase ve věži něco objevil a překvapí nás.“

Táta už tu nebyl, aby se ho dovolili, ale jistě by nic nenamítal, že si vezmou pramičku. Přepľuli od přístaviště u domu na ostrůvek s Černou tvrzí a ještě než se prodrali křovím, volali jeden přes druhého do otvoru při úpatí věže. Zvali Kuldu na výlet na hrad Hromov, aniž tušili, že o hromech kulový blesk neslychá rád a dal by jim to najevo a možná prozradil i důvod.

„Pojď, Kuldíčku,“ lákal ho Martin, „odtamtud uvidíš všechny naše rybníky najednou, je to krása. A na kamenech pod hradem pospávají zmije.“

Ve věži cvrlikal pramínek vyvěrající ze skály, jenže Kulda tam nebyl. Všichni čtyři se na sebe podívali, každý připraven kamaráda hájit. Lucinka s rozhořčením, které nemělo daleko k slzám, to vyslovila za všechny.

„Kulda nás nezradil. Kuldu nám někdo ukrad...“

Ladislav Muška
(pokračování příště)

Jeden pán zjistil, že má už moc dlouhé vlasy, a tak zašel do nedalekého kadeřnictví a požádal o ostříhání. Kadeřník si rád se svými zákazníky povídal a dával jim také různé hádanky. Tomuto pánovi položil takovouto: „Je to syn mé matky, ale není to můj bratr. Kdo je to?“ Pán na židli přemýšlel a přemýšlel, ale odpověď nenašel. Při placení řekl kadeřníkovi: „Prosím vás, povězte mi vyluštění té hádanky. Já jsem po celou dobu stříhání nad ní marně přemýšlel. Kdo je ten syn vaší matky a není to váš bratr?“ – „No – to jsem přece já,“ řekl kadeřník. Pán byl ohromen tím, jak je ta odpověď jednoduchá.

Sotva vkročil do svého bytu, hned dal tuto hádanku své manželce: „Kdo je to? Je to syn mé matky a není to můj bratr?“ Manželka přemýšlela a přemýšlela, ale odpověď nenašla. „Já to nevím, musím se poddat,“ pravila. – „No – to je přece můj kadeřník!“ zvolal vítězoslavně manžel. A manželka zůstala hodnou chvíli stát s otevřenou pusou.

Z. S.

OZNAČOVÁNÍ PÍSMEN

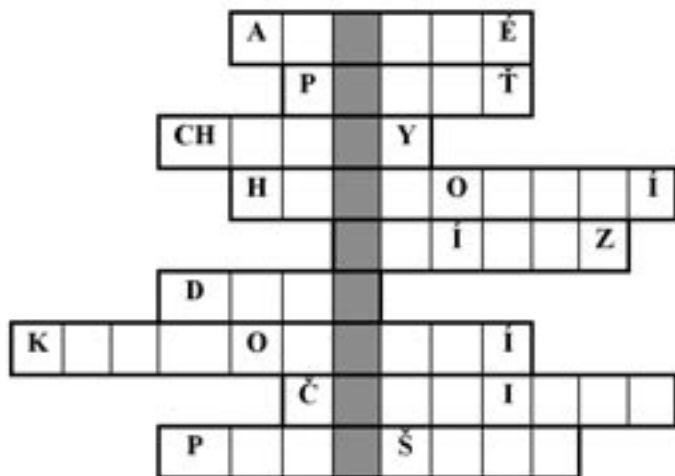
Dopisní schránky v domě bývají plné reklamních letáků, které lidé často ani nečtou a házou je do koše. Avšak s těmi letáky se dá něco hrát. Je třeba obstarat tolik stejných letáků, kolik je hráčů. Každý hráč dostane jeden a položí jej lícem na stůl. Na znamení vedoucího hráči text obrátí a označují v něm určitá malá i velká písmena: podtrhávají A, přeškrtavají E a kroužkují O. Po uplynutí jedné minuty vedoucí hru ukončí a nastane sčítání označených písmen. Vyhrává ten, kdo jich má nejvíc.

Z. S.

Tentokrát soutěž souvisí se začátkem předvelikonočního postního období, jež nastává Popeleční středou – letos 9. března. Půst trvá čtyřicet dní, tak jako se postil i Pán Ježíš na poušti (Mt 4,1-11). V tomto biblickém textu najdete také slova do naší doplňovačky. Vyřešit ji by však nemělo být těžké – jako ná pouvěda vám poslouží chybějící části slov pod doplňovačkou. Je tedy pouze třeba vybrat vždy tu správnou část. Své řešení nám pošlete do poloviny dubna, abychom do květnové Cesty mohli vylosovat další tři výherce knížek.

LAD; PŘ; RÁL; KA; TYŘ; VĚN; VSTV; OLŮ; NDĚL; OUŠ; LEB; ENÍ; CET;
OKU

Blahopřejeme výhercům soutěže z lednové Cesty

(tajenka: Úcta k Božímu Synu):

Martina Bártová z Polkovic,

Markéta Velebilová z Prahy 4 – Michle

a Kristýna Puková z Hovorán

1. Hoř - ká by - la noc, ko - hout zra - du zpí - vá tři - krát,

hoř - ká by - la noc a v plá - či svi - tá den.

2. Ježíš tiše stál, slyšel moje slovo „neznám“,
hořká byla noc a v pláči svítá den.
3. Třikrát zapírám, klamu, lžu a kdo mi věří?
Hořká byla noc a v pláči svítá den.
4. Jidáš zradil jej, peníz hanby v dlani pálí,
hořká byla noc a v pláči svítá den.
5. Třicet stříbrných leží v chrámě, zrádce zmírá,
hořká byla noc a v pláči svítá den.
6. Pane, také já kráčím cestou zrady temné,
hořká byla noc a v pláči svítá den.
7. Pohled Ježíšův dává slzy pro pokání,
hořká byla noc a v pláči svítá den.
8. Hořká byla noc, kohout zradu zpíval třikrát,
hořká byla noc, mně v pláči vzešel den.

